

Tessék hozzászólni!

Tárgy: a hadsereg és a haza védelme.

Írta: **Mattyasovszky Andor.**

III.

Az alföldi hadseregnél lehetőleg nagy mozgékonyaságra kell törekedni s e célból talán itt is alkalmazható a lovassági gyalogság. Előnyös a tüzéséget minél nagyobb s messzeható ágyúkkal ellátni, melyekkel az ütközet igen előnyösen befolyásolható már csak azért is, mert feltehető, hogy az ellenség a hosszú utra, melyre a döntő ütközetig számítani kell, ily nagy ágyúkat nem hozhat egykönnyen magával, vagy ha hoz, azok egyrészt már utközben is el lehet tölteni. Gyorstüzelő ágyúk alkalmazása itt is előnyösnek bizonyulhat, különösen hogy ha azokat páncélos automobilon az ellenséghez közel vihetjük. A páncélos automobilonak a legújabb hadjáratban fontos szerep fog jutni. Egy gyorstüzelő ágyúval felszerelt automobil, mely gyalogsági fegyverek ellen páncéllal van védve, egy tiszt parancsnoksága alatt különösen a hírszerzés terén egyszerű szolgálatokat tehet. De nagy előnyt érhet el azáltal is, hogy az ellenséget megelőzőleg érhet el egy oly állást, mely a harcban majd kulcsponthoz képez s ezen pontot tarthatja addig, míg annak védelmére kellő csapatok érkeznek. Ha pedig több ily páncélos automobil folytonosan tüzelve 50—80 km. gyorsasággal iramodik az ellenségnek, ezzel nagy hatás érhető el. Az ily automobilonak oly szerepet vihetnek, mint tengeri ütközeteknél a torpedohajók.

A technika nagy vívmányai a honvédelemnek nagy mértékben lehetnek segítségére. Hiszen elmondhatjuk, hogy a hadvezetés országunk központjában meg tudja az ellenség behatolását csaknem a bekövetkezett tény pillanatában és felrobbanthatjuk innen minden perczen — ha kell — a hátár bármely pontját.

Va uti hálózatunk is a lehető legelőnyösebb, hogy a hathatós honvédelmet támogatassa, de erre nézve egy ellentmondónak látszó tanácsom van: „Ne engedjük, hogy katonailag szerveztessék!”

A védelemre berendezett szervezetnek különben főelőnye, hogy a támadó fél kockázata nagy mértékben emelkedik. A háború viselését hosszabb időtartamra kell terveznie s ezért nagyobb költségeket előirányoznia kell. Ily védelemre berendezett ország

szívesen kínálja a töltetdohányt a tőpördött, kifakult kis zsidócskának . . . Azir, Bórek szomszéd nem khell busulni . . .

Bórek is rágyújt. Samu is eregeti a szortyogós pipaszárból a bodorfüstöt. Közben kitudódik, hogy a vén Samu a nyiribuczkák között telepített pusztai csárdában tovább mint ötven esztendeig méresgette a pálinkát, a bort: — betyároknak, panduroknak, pásztoroknak, szántóvető parasztoknak, hetyke hintós uraknak, rakott szekeres vásárosoknak . . . Kitudódik az is, hogy a vén Samu addig méresgette a bort, a pálinkát, mignem maga is rákapott; sőt izma erejét, orczája pirosságát is a máiglan élvezett bortól, pálinkától származtatja . . .

A vén Samu ilyen legény. A fiatalság melléje telepszik. És a szabadságleveles, karikálábú manipuláns őrmester (bizonyosan Róth fiú volt, azok ilyen manipuláns vitézi fajták) fölénnyel kérdezi:

— Samu bácsi! Hát osztán a maguk háborúja — tudja a Kossuth világban? —, hogy is végződött?

Samu végig simit a rezegős szakállán. Köhint.

— A háborúh? . . . Hm! Hát thod-

meghódítására alig is lehet gondolni, mert itt minden talpalatnyi földért harcolni kell.

Még sok oly körülményt lehetne felémlelni, mely a védelmi hadsereg felállítását indokolja, de ezen egy néhány soom célja főleg az volt, hogy ez életbevágó ügy iránt az érdeklődést lehetőleg széles körökben felkeltsem s hogy e tárgyhoz a mint a előbb is mondtam — többen hozzászóljanak. — Ha ezen célomat sikerült elérni, — akkor nem végeztem hiába való munkát. És ha elérhetnénk, hogy nem csak mi, de minden békeszerető nép ilyenmő védelemről gondoskodna, akkor ritkán lesz egy hódító alkalmunk, kedve és bátorsága népek leigázására és országok meghódítására gondolni. És a militarismus sulya alatt most még görnyedő népek e suly alól felszabadulva ezután teljes erejükkel a humanismus és kultura nemes céljainak áldozhatnának.

Ímétem tehát: **Rendezkedjünk a haza védelmére**, az állandó hadsereg fokozatos kibérbítése, de a honvédelem folytonos fejlesztése által az emberiség méltó törekvéseinek egyik legszebb célját közelítjük meg, **az általános béke állandóságát.***

Országgyűlés.

Budapest, június 21.

A *Debreczeni Független Ujság* ma dében és délután két egymásután kiadott **rendkívüli lapkiadásban** tudatta a debreczeni közönséggel a képviselőházi ülés mai szenzációs eseményeit, melyek történelmi jelentőségűek.

Bár mindakét rendkívüli, egymást kiegészítő lapkiadásunk részletesen és hitelesen tájékoztatta a közönséget a Fejérváry kormány leszavaztatásáról, a képviselőháznak a nemzethez intézett felhívásáról, az országgyűlés királyi kéziratral történt elnapoltatásáról, nemzetünk életében olyan nagy jelentőségűeknek tartjuk a képviselőházban bekövetkezett eseményeket, hogy a nevezetes ülés lefolyásáról az esti postával érkezett kimerítő tudósításunkat is leadjuk; mert most már a vidékre terelődvén ki a nemzeti harc, a magyarságnak teljesen tájékozódva kell lenni a helyzet felől.

* Jegyzet. Anglia hatalmas fejlődését főleg annak köszönhette, hogy ellenséges támadások ellen már a természet által is jól meg volt védve. A jól védett állapotot az ember is megteremtheti magának.

ják: — csak várjuk mi, várjuk a moszkát a lükirénél, mulik edj nap, thelik két nap, háromnap, már itt következik a péntek este is, nem jön, csak nem jön a moszka . . . Az am! De edszer csak nagyot pokkan az ágyu a tukajhegynél . . . Bim! Bam! Böm! Piff! Peff! Pöff . . . Ennek már fele sem tréfa! Mert borzasztó poskalehet az, amelyiknek csak a pokkanása is ilyen messzire hallatszik . . . Ahogy meghallja ezt a pokkanást a hosszú Kopferstájn — thetszik thodni a Fehértóru? —, csak felugrik a tiszaparti fizfák alól . . . Ehajintja a vasavégű vásári sátorkarót (mert, thetszik thodni a mi poskánk meg ilyen volt!), oczezo neki! Szalad, szalad a fehirtai hosszú Kopferstájn, egyenest neki a vadkendernek . . . Mi tübbiek? . . . En . . ., a lüki Dajcs, a kajlafüli Khón, a sömörös Rappa, port Náczi, meg a tübbiek: százan! . . . Nem! — kétszázan . . . Nem! Mind a háromszázan — oczezo neki — otána! . . . Mert akkor sok vadkender volt azon a vadvizjárta földön . . . Sürü volt az a vadkender, magas volt az a vadkender — thetszik thodni? —, mint akár csak az erdő.

ifjabb Mórícz Pál.

Elnök *Justh Gyula* 1/211 óra előtt az ülést megnyitja. Elsősorban a folyó ügyekről tettek jelentést a jegyzők.

Felolvasták a Tisza mandátumában való kuriai döntést.

Aztan következett a jelentés Pe czel mandátumának megsemmisítéséről. Kitért a vhar.

— Panamisták! Gazemberek, ki ltotta a baloldal.

Izgatottan ugrott fel *Justh* elnök:

— Tisztelt Ház! A házszabályok szerint az ilyen bejelentés egyszerűen tudomásul veendő. Ne méltóztassék az előadót zavarni.

De a kiabálás csak nem szűnt meg, a jobboldalon sem maradtak nyugodtan.

Harsányan éljenezni kezdtek *Perczel*.

14 ívet tesznek ki a *Perczel-ügy* iratai, melyeket felolvastak.

Az ellenzék folytonos közbeküldésekkel szakította félbe a felolvasást.

Justh minduntalan rendre intette izgatott pártíveit.

11 óra felé került végre a sor a bemutatkozásra.

A kormány bevonul.

Pont tizenegy órakor egyszerre halálos csend állott be. Báró *Fejérváry Géza* a miniszteriumával bevonult a terem jobb sarkán lévő ajtó felől. A miniszterelnök lakóra vált, sápat arcczal lépegetett, utána *Lukács György* és *Vörös László* mentek a sorban. *Fejérváry Tisza* régi helyére ült le.

A miniszteriumot gunyos, harsogó kacagás fogadta, aztan örült zaj.

— Betörők!

— Hahaha!

— Gazemberek!

A koalíció vezeterei püsszögtek:

— Csendben legyetek!

Justh Gyula elnök nagyon erélyesen látott a rendcsináláshoz, mire valahogy beállott a csend.

A királyi kézirat.

Báró *Fejérváry Géza*: Vagyok bátor átadni a királyi kéziratot és kérem annak a főrendiházban való felolvasását is.

Az elnök: O vassa a kéziratot, amely június 18 án kelt s melyben a király értesít arról, hogy gróf *Tisza István* miniszterelnöki tisztségétől felmentette és őszintén kedvelt hívet, báró *Fejérváry Gézát* nevezte ki miniszterelnökké.

Fejérváry beszél.

Báró *Fejérváry Géza* (papírról olvassa): Van szerencsém bemutatkozni az kabinettel. Legyenek szívesek közreműködői, hogy ugy a nemzet, mint a korona érdekében megegyezés történjék a konfliktusok elintézésére. A király a pártokon kívül álló miniszteriumot nevezte ki erre a célra.

Farkasházy Zsigmond: Mi az? Olyat nem ismerünk! (Zaj.)

Báró *Fejérváry Géza*: Ha isten segítségével sikerül az ellentéteket kiegyenlíteni, ez neki és miniszterársainak legszebb jutalma lesz. Az ország közgazdasági viszonyai pangásának véget kell vetni. Szomorú és megszivlelésre való viszonyok következtek be az ujonczozás elmaradása folytán . . . (Zaj.)

Az elnök: Kérek csendet! Ebben a többségnek kell jó példával előljárni.

Báró *Fejérváry Géza*: Köztudomásu, hogy az országban százezrekre rug azon munkások száma, akik munkátlanul nyomorognak. (Nagy zaj.)

Rákosi Viktor: Heten most kaptak foglalkozást. (Nagy derűtség.)

Báró *Fejérváry Géza*: Ezért szükséges a beruházási javaslat munkáit megcsináltatni. Szükséges a kvótabizottság megválasztása is. Beterjeszti tehát az indemnity,

az ujonczmegajánlás, az 1904. évi XI. törvényeinek alapján végrehajtandó beruházások.

A városoknak a fogyasztási adó által való kártalanítására vonatkozó törvényjavaslatokat.

A számvéviszék jelentéseit a zárszámadásokról és tulkiadásokról.

Kéri a Házat arra is, hogy a kvóta bizottság megválasztása végett intézkedjék. (Zaj).

Az újabb királyi leirat.

Báró Fejérváry Géza: Ezekből láthatja a Ház, hogy politikai kérdést nem akar bolygatni. Jelenti aztán, hogy királyi kézirat érkezett, melynek felolvasását kéri.

Itt iszonyu zavar támadt. A képviselők felugráltak a helyükről.

— Gazemberek!

— Nyomorultak!

— Az elnapolás itt van!

Gróf Apponyi Albert, Kossuth Ferencz összetett kézzel kérnek csendet.

— Gazemberek, de hallgassátok meg az elnököt.

Gróf Battyány Tivadar: Majd az elnöki enuncziáció után! (Óriási zaj).

Az elnök félreteszi a királyi kéziratot.

Az elnök kijelenti, hogy napirendre az új kabinet bemutatkozása van tűzve, más tárgyra tehát addig a Ház át nem térhet, amíg ezzel az elsővel nem végzett.

— Ő felsége iránti hódolatunk követeli meg — mondja az elnök — hogy a levelet addig fel ne bontsuk, amíg az első tárggyal nem végeztünk.

Az egész baloldal diadalkiáltásba tör ki, a képviselők tapsolnak és felállnak helyeikről.

Az alkotmány bajnokai.

Báró Fejérváry Géza egész testében reszkette állott fel:

— Távol áll tőlem — mondta — hogy a tisztelt Házat vagy az elnököt azzal a váddal illetném, hogy nincsenek kellő tisztelettel a király iránt. De figyelmeztet arra, hogy évszázados alkotmányos gyakorlat az, hogy mikor a király szól az országgyűléshez, az ő szavát azonnal meghallgatják. (Óriási zaj.) A Ház határozhat úgy, ahogy jónak látja, de figyelmezteti a Házat, ne térjen le az évszázados alkotmányos gyakorlatról! — (Óriási zaj.)

Felkiáltások: Ő védi az alkotmányt!

Báró Fejérváry Géza: Ő a maga részéről azt hiszi, a királyi kéziratot azonnal fel kell olvasni. (Nagy zaj.)

Gróf Tisza István szóásra jelentkezik. Erre förgeteg vihar támadt. A baloldalon sergestül ugráltak fel az emberek:

— Mit akar!

— Fogja be a száját!

Gróf Tisza István: A házszabályokhoz kér szót.

Az elnök: A szólásra megadom a jogot.

Gróf Tisza István folytonos közbeszólások és láрма közt fejtegeti, hogy a király iránt való hódoló tisztelet (gunyos közbekiáltások) megköveteli, hogy a kéziratot felbontsák és felolvassák. (Óriási zaj.)

Az ellenzéki szónokok.

Kossuth Ferencz kijelenti, hogy a miniszterelnök addig funkciókat nem teljesít-

het, amíg a királyi kéziratot tádomásul nem vették.

Gróf *Andrássy* Gyula: Kéri, olvassák fel a királyi kéziratát és csak azt mondja, hogy sajnálatos azoknak a szerepe, akik a királyt olyan helyzetbe juttatták, hogy itt a kézírata ilyen jeleneteknek van kitéve. (Óriási zaj.)

Polónyi Géza fejtegeti, hogy a mai napirenden a kormány bemutatkozása és a kinevező kézirat felolvasása állt. A másik kéziratot tehát addig felolvasni nem lehet, amíg az első fölött nem határoztak. Sejtí, mi van abban a második kéziratban. Ezzel a másodikkal Fejérváry el akarja érní, hogy az első tartalmát tudomásul ne lehessen venni. (Nagy tetszés.) Benyújt egy csomó törvényjavaslatot a felosztató kézirattal, mely lehetetlenné teszi ezek megszavazását. Alkotmány eltiprására segédkezet nem ad. (Taps és tetszés.)

Báró *Fejérváry* Géza: Maga részéről ismételtlen kéri, hogy a kegyelmes királyi kéziratot (Gunyos kaczagás) olvassák fel.

Hentaller Lajos: Ugyan ne számárokadjék!

Zaj és kavarodás.

Justh Gyula elnök: Ugy a miniszter elnök, mint gróf *Tisza* István azt kéri, szavazással döntsenek abban a kérdésben, felolvassák-e a királyi kéziratot. A házszabályok szerint joguk van kérni, tehát a 272. §. alapján felteszi a kérdést, hogy kívánja-e a Ház félbeszakítani a napirendre kitűzött tárgyat s a második királyi kéziratot felolvasatni?

Lengyel Zoltán: Szólni akar. (A baloldaltól: Eláll!) Leül.

Haviár Dániel: (Óriási zaj! Eláll!) Leül.

Lengyel Zoltán: A házszabályokhoz szól saját pártja folytonos nyugtalankodása közben.

— Szavazzunk.

— Szavazzunk!

Lengyel Zoltán iszonyu zajban beszél.

Justh Gyula: Az ülést 10 perczre felfüggesztem!

Szünet alatt.

A képviselők a teremben maradnak s nagy csoportokban tárgyalják az egész ügyet. A függetlenségi párton kikelnek *Lengyel* Zoltán ellen.

— Az örmény megbolondult! — mondják egyesek.

— Ide többet nem jön be miniszter.

Lengyel Zoltán körül nagy csoport támadt. *Zichy* Aladár erősen támadja *Haviárt*, *Zichy* Jenő pedig megvédi. Közben hire jön, hogy a második királyi kézirat a föllosztást tartalmazza. *Haviár* a hírlapcsoportozathoz jön, és megmagyarázza, hogy ő azért akarta kifejteni, hogy a második kéziratot nem lehet felolvasni, mert ha az elnapolást tartalmazza, tovább nem lehet tárgyalni. A képviselők között az „lrodalmi lap” ot osztogatják, mely a Fejérváry képét közli gyászkeretben.

Fejérváry bejön.

Szünet után.

Elnök: *Tisza* István akar szólni.

Tisza István gróf: Ő azt kérte, kérdezze meg a Háztól, hogy kívánja-e a királyi kéziratot felolvasatni.

Elnök: Az ő indítványa lényegében nem tér el *Tisza*étól, csak formailag. Ugy teszi fel a kérdést, hogy kívánja-e a Ház tárgyalás előtt az új királyi kéziratot felolvasatni.

Felteszi a kérdést, a kik kívánják a

kézirat felolvasását, azok álljanak (*Andrássy*, *Darányi*, *Wlassics* és a szabadelvűpárt feláll. Kisebbség.)

Elnök kimondja a határozatot, hogy a képviselőház nem kívánja a királyi kéziratot most hallani. (Viharos zaj.)

Fejérváry Géza báró ünnepélyes óvást emel ez ellen. (Óriási zaj balról. A miniszterelnök nem tud beszélni.)

A kormány tagjai kivonulnak.

Fejérváry feláll és elhagyja az üléstermet a többi miniszterrel. (Óriási zsidobongás és zaj az ellenzéken. *Sipok* szólalnak meg. *Fütyölés* és nagy derűtség. Az ellenzék állva tapsol.)

Elnök konstatálja, hogy a miniszterelnök jogosulatlan téren mozgott, mikor kritikájává tette a képviselőház határozatát. (Tüntető taps.)

Fölkiáltások: Éljen az alkotmány!

A bizalmatlanság.

Kossuth Ferencz előterjeszti határozati javaslatát mely szerint a képviselőház, hódolattal tudomásul veszi a királyi kéziratot kijelentette tudomásul vétel céljából át küldi a főrendiházhoz, de a *Fejérváry* kormánynak bizalmatlanságot szavaz. (Éljenzés.) Röviden okolja a javaslatát. (Ugy van.) Ez a kormány a parlamenten kívül áll s ilyen iránt a képviselőház bizalommal nem viseltetik. (Zajos tetszés.)

Mihályi Tivadar: A nemzetiségi képviselők *Fejérváry* kormány iránt bizalommal nem viseltetnek. Azonban ez a kormány oly alkotmányos határozatokat ígér előkészíteni miután az ország nagy része régóta sovárog. Ezt kívánatosnak tartják.

Tisza István gróf. Röviden akar szólni. Fájdalmas helyzetben van az ország. (Derűtség.) Az ország megítélésére hagyja azt. (Zaj.) *Elismeri*, hogy az ország ügyeit oly kormány vette át, amely a parlamenti szabályokkal ellenkezik. (Tetszés zaj.) A többség ellen akar elkövetni olyat, ami a országházán áll azért hogy utóbb a királyt közelebb hozza.

Kaas Ivor: (fel áll) ezt akarjuk!

Tisza István: Nem tartja helyesnek, hogy a királylyal szemben a többség mindjárt a parlamentárizmus legélesebb eszközeit használja.

Fölkiáltások balról: Mi az? Így beszéltek tegnap!

Tisza István gróf: Bemutatja azt a határozati javaslatot, amelyet pártja részéről kell benyújtani. (Olvassa.)

Fölkiáltások: November 18!

Tisza István gróf tovább olvassa! (Nagy zaj.)

Elnök: Komoly pillanatok előtt állunk, az országnak ez kell, hogy nyugodtan viselkedjünk. (Helyeslés.)

Tisza István gróf elfogadásra ajánlja a javaslatot. (Gunyos nevetés és zaj.)

Elnök: Következik a szavazás.

Tambura zenekar.

Zombori magyar tambura zenekar ma és a következő napokon **Gozva István** hírneves karmester vezetésével **hangversenyt tart** a **Dréher sörcsarnok** nagy nyári kerti éttermében.

A két indítványnak az indoklása más. Ugy kezeli, mint két indítványt, mint ellentéteket s külön szavaztat.

Jegyző felolvassa Kossuth indítványát, a Tisza indítványát. Ellen indítványt Tisza István gróf tesz . . .

Hock János : És a kartársai!

Jegyző : A több képviselő.

Elnök : fölteszi a kérdést Kossuth indítványára.

(A többség föláll. Kossuth mellett szavaz a függetlenség, a nép, az új párt, nemzetiségek, disszidensek.)

Elnök kimondja a határozatot. (Viharos tetszés az ellenzéken.)

Az elnapolás.

Elnök erre elrendeli a második királyi kézirat fölolvását. (Zaj és nevetés).

Hammersberg László (olvassa).

Kelt Bécsben.

Fölkiáltások : Vesszen ott! (Derűtség).

Jegyző : (Tovább olvasva) . . . kedvelt hűveinknek szívélyes üdvözlőnk . . . (Folytonos kacagás) . . . az országgyűlés üléseit ezennel elnapoltnak jelentjük ki . . . (Viharos zaj balról . . . Folytonos lármák. A királyi kéziratot a jegyző nem tudja tovább olvasni.)

Elnök az ülést fölfüggeszti.

Szünet alatt.

A képviselők rettenetes zaj közepette középre tódnak. A bal oldalról mindenki fenyegetőleg mutat Tiszára. Andrassy s a disszidensek is hevesen támadnak a kormánypártira.

Szünet után.

Elnök elrendeli a kézirat további olvasását.

Jegyző : Kikhez egyébiránt királyi kegyelemmel maradtunk . . . (Viharos nevetés).

Fölkiáltások : tartsa meg magának!

Bánffy Dezső báró : Szomorú az, hogy ezt a királyi levelet tudomásul kell venni. Az új kormányt, mint ez itt, bizalmatlansággal kell fogadnunk. És a kisebbségre támaszkodik. (Zaj, s tiltakozás jobbról. A szabadelvű képviselők a padokat ütik. Zaj balról. *Fölkiáltások* : Csepürágók. Komédiások).

Bánffy Dezső báró : Elismeri a király jogát, de már a kormányalakítás olyan, hogy az alkotmányba ütközik.

Zilinszky István : Pénzért veszik a minisztert, mint a szamarat! (Taps és zaj).

Bánffy Dezső : Nem áll a kézirat azon állítása, hogy a koalícióból nem lehet kormányt alakítani. De oly programra, amelyet a király adott, nem fog a többség helyezkedni. (Viharos tetszés). Nem komoly ez az eljárás, hogy itt javaslatokat nyújtanak be, s aztán elnapolják a Házat. (*Fölkiáltások* : Komédia). Megérdemli az ily kormány a bizalmatlanságot.

Fölkiáltások balról : *Éljen Norvégia! Éljen Norvégia!*

Bánffy Dezső báró : Nem akarhatják azok a kibékülést a nemzet és király között. Ilyen tanácsot nem lehet adni egy királynak.

Fölkiáltás balról : Az magától is tud ilyent! (Derűtség).

Bánffy Dezső báró : Kénytelenek vagyunk tudomásul venni. (*Fölkiáltások*. Nem vesszük tudomásul!) A koalíció és a disszidensek részéről benyújtja a határozati javaslatot, mely szerint a képviselőház törvénytelennek, alkotmányellenesnek tartja a kormány működését, a képviselőház eltiltja az adó, az ujoncz szedéstől; sőt kereskedelmi szerződéseket sem köthet. Törvénytelenül jár el, ha az állam pénztárból pénzt szolgáltat ki a közös költségekre, ez ellen kéri a büntetőjogi, mint a vagyoni felelősséget kimondatni. Tudatával van annak, hogy komoly idők előtt állunk, komolyak lehetnek a következmények is, de éppen ezért legyen szilárd az elhatározásunk. (Viharos taps, éljenzés).

Rakovszky István kegyetlen szavakkal bélyegzi meg a Tisza, illetőleg a szabadelvűpárt csuf, kétszínű eljárását. Elfogadja a Bánffy indítványát.

Török Bertalan (mamelukpárti) tiltakosik az ellen, hogy bizalommal volnának a Fejérváry-kormány iránt. Helyteleníti a ház elnapolását.

Huszágh István (ez is mamelukpárti volt) elfogadja a Bánffy indítványát.

Mezőfi Vilmos azt javasolja, hogy a királyi elnapoló kéziratot ne vegyék tudomásul.

A ház többsége a királyi kéziratot tudomásul veszi. Bánffy indítványát elfogadja. Elnök 10 perczre az ülést fölfüggesztvén, ezen idő alatt a jegyzőkönyvet elkészítik, majd a gyűlés megnyitásával hitelesítik. A gyűlés délután 2 órakor ért véget.

Vármegyénk és vidéke.

A kutba ugrott. Nagy-Bajom községben tegnap reggel egy férfi holttestet találtak a község kútjában. A holttest Gidai Béla 26 éves földmives hullája volt. Kiderült, hogy Gidai öngyilkos szándékkal ugrott a kutba, a hol hamarosan ki is szenvedett. Az öngyilkosságról értesíteték a nagyváradi kir. ügyészséget.

Egyházak és iskolák.

Urnapja. A kath. egyház ma az Oltárszentség szerzésének emlékét ünnepli a lehető legnagyobb fényvel körmenettel. A róm. kath. templomban az isteni tiszteltek sorrendje: Reggel 6 órakor miséznek: Kampek József, 7 órakor Szabó István, 8 órakor ünnepélyes misét végez dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános segédlettel, utána körmenet az Oltárszentséggel a négy lombsátorhoz, körmenet után ugyan

csak dr. Wolafka prédikál 11-kor a Svetits zárda is az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. igazgató mond; fél 12 kor miséznek Nyári Ignác. Délután 3 órakor Iyánia és rózsafüzér.

Zsilinszky Mihály felmentése. A régi miniszterium utolsó veteránja: Zsilinszky Mihály is megvált hivatalától. A hivatalos lap mai száma jelenti ugyanis: Ő császári és apostoli királyi felsége folyó évi márczius hó 18-án Bécsben kelt legfelső elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy Zsilinszky Mihály vallás-és közoktatásügyi miniszteriumi államtitkár saját kérelmére állandó nyugalomba helyeztessék.

Sáfrány Lajos távozása. Mi iskolai és társas életünkre veszteségnek tartjuk a következő hiradást: Az ev. ref. felső leányiskola egyik tanárát, Sáfrány Lajost igazgatóul hívták meg a nagyváradi ev. ref. felső leányiskola és tanítóképző intézet-h z. Ugy értesülünk, hogy Sáfrány Lajos a megtisztelő meghívást elfogadta s már a következő tanévben nem tanít a debreczeni katedróján. Távozása őszinte sajnálkozást kelt mindazon körökben, a hol megfordult és szeretetreméltóságával, modern világnézetével híveket és tisztelőket szerzett magának.

UJDONSÁGOK.

Megjutalmazott kortesek.

A demokraták lapjában olvassuk ezt a minket debreczenieket is érdeklő épületes hiradást:

Furcsa kis hiradást közöl a Bud. Tud. mai száma. A félhivatalos jelentés ezt mondja:

„A m. kir. államvasutak igazgatóságának Schuber Albert miniszteri tanácsos nyugalomba vonulásával megüresedett elnökhelyettesi állására a kereskedelemügyi miniszter Marx János miniszteri tanácsost, az államvasutak forgalmi igazgatóját nevezte ki. Az új elnökhelyettes a forgalmi igazgatói teendőket továbbra is maga látja el.“

Kérdjük, melyik miniszter nevezte ki Marx urat? Minthogy Vörös László miniszterségét még nem vette tudomásul a képviselőház és valószínűtlen, hogy vasárnap óta élt volna már kinevezési jogával: kétségtelen, hogy Hieronymi Károlynak, az elbucsuzott szabadelvűpárti agg harcosnak végrendeletéről van szó.

Valóban, soha még ember szemérmertlenebbül nem jutalmazta a korteseit, mint Hieronymi. Egyik terézvárosi főkortését, Bacsinszky Vladimirt, egy egészen fiatal embert, számos idősebb, érdemes tisztviselő mellőzésével debreczeni üzletvezető-helyettesnek nevezte ki. Az már lemondása után, tehát ügyvezetőminiszter korában történt. Tekintve,

Glück Ede

legnagyobb czipő áruházában lehet a legtartósabb és legegészségesebb férfi-, női- és gyermek czipőket legolcsóbban vásárolni

Piac- és Kossuth-utca sarkán, Kistemplommal szemben.

11-kor a növendék Molnár K. or misézik lytánia és

ntése. A teránja : hivatala jelentő királyi 18-án rozásával méltó vallási államnyuga.

a. Mi iszteségnek ev. ref. trány Lavrad ev. zó intézet Lajos a s már a debreczeni ajnlkozást megfordult rn világnérzett ma-

11-kor a növendék Molnár K. or misézik lytánia és

ntése. A teránja : hivatala jelentő királyi 18-án rozásával méltó vallási államnyuga.

a. Mi iszteségnek ev. ref. trány Lavrad ev. zó intézet Lajos a s már a debreczeni ajnlkozást megfordult rn világnérzett ma-

11-kor a növendék Molnár K. or misézik lytánia és

ntése. A teránja : hivatala jelentő királyi 18-án rozásával méltó vallási államnyuga.

a. Mi iszteségnek ev. ref. trány Lavrad ev. zó intézet Lajos a s már a debreczeni ajnlkozást megfordult rn világnérzett ma-

11-kor a növendék Molnár K. or misézik lytánia és

ntése. A teránja : hivatala jelentő királyi 18-án rozásával méltó vallási államnyuga.

a. Mi iszteségnek ev. ref. trány Lavrad ev. zó intézet Lajos a s már a debreczeni ajnlkozást megfordult rn világnérzett ma-

11-kor a növendék Molnár K. or misézik lytánia és

ntése. A teránja : hivatala jelentő királyi 18-án rozásával méltó vallási államnyuga.

a. Mi iszteségnek ev. ref. trány Lavrad ev. zó intézet Lajos a s már a debreczeni ajnlkozást megfordult rn világnérzett ma-

11-kor a növendék Molnár K. or misézik lytánia és

ntése. A teránja : hivatala jelentő királyi 18-án rozásával méltó vallási államnyuga.

a. Mi iszteségnek ev. ref. trány Lavrad ev. zó intézet Lajos a s már a debreczeni ajnlkozást megfordult rn világnérzett ma-

11-kor a növendék Molnár K. or misézik lytánia és

ntése. A teránja : hivatala jelentő királyi 18-án rozásával méltó vallási államnyuga.

a. Mi iszteségnek ev. ref. trány Lavrad ev. zó intézet Lajos a s már a debreczeni ajnlkozást megfordult rn világnérzett ma-

A spanyolfal mögött.

június 21.

Egy debreczeni kereskedő járt fönn a minap Budapesten és tanuja volt a Vadász-kürt szálloda éttermében egy kedves jelenetnek, melyet itthon az ösmerőseinek így adott elő: Vacsoránál ültünk, amikor egyszerre csak meglepetésszerű zsongás akasztott meg bennünket a társalgásban. A közönség fészkelődése okozta a zajt abból eredőleg, hogy bevonult az étterembe vacsorázni az akkor már a lapokból ösmert, de még ki nem nevezett darabant-miniszterium. Fejérváry Géza, Kristóffy József, Vörös László, Lukács György, Kovacevics István, György Endre, továbbá Dániel Gábor és mások. A ministerek egy sarok asztalnál foglaltak helyet és tanácskozást kezdték a helyzetről és az ételsorról. Addig azonban nem jutottak, hogy az államtitkárokat szereplő pinczerek előterjesztéseit nyugodtan megfontolás tárgyává tehetnék volna, mert a közönség közül mind többen felismerték őket és zajongani kezdtek.

— Ki velük. Egy korezmában nem leszünk velük . . .

— Ne adjanak nekik enni . . . Veszzen éhen . . .

— Le a darabantokkal . . .

Ilyen és még erősebb kiáltások hangzottak el az előkelő vacsorázó közönség köréből, a pinczerek r. műletére.

Már-már csaknem kitört a vihar és attól lehetett tartani, hogy december 13-ika ismétlődik, amikor Fejérváry Géza egy elég jó ötlettel kíségette magát és társaságát a kritikus helyzetből. A taborszernagy ugyanis egy spanyol-falat hozott, melyet elkülentette magát a publikumtól. Így azután már csak a spanyolfalon keresztül röpködtek a csipős megjegyzések, miglen a közönség nem látván a vörös posztót, lassaként lecsöndesedett. Fejérváryék ebből a kalandjukból valószínűleg azt a megszivlelendő tanúságot merítették, hogy miniszteri darabantoknak nem tanácsos nyilvános helyen együttesen megvacsorálni.

— **Lapunk legközelebbi száma Urnapja miatt szombaton a rendes időben jelenik meg.**

— **Kereskedők és iparosok figyelmebe.**

Vettük a debreczeni kereskedelmi és iparkamara következő hivatalos közleményeit: A cs. és kir. közös haditengerészet részére 1906. 1907. és 1908. években szükséges gyapju és gyapott szállítására vonatkozó hirdetmény a „Budapesti Közlöny“ és a „Narodne Novine“ folyó évi jú. 21-iki számában magyar illetve horvát nyelven megjelent. — A szegedi m. kir. állami fa és fémipari szakiskola f. évi július hó 15-én bevégzi 20 fémiparos (műlakatos, géplakatos) és 5 faiparos (épület és butorasztalos tanuló. Amennyiben a kamara területében egyes ipartelepek hajlandók volnának közülni segédek alkalmazni, forduljanak óhajtatásukkal a nevezett szakiskola igazgatóságához. — Szatmárvármegye területéhez tartozó Aranyosmegye községben a folyó évi június hó 20. 11. és 22-re eső országos vásár ez évben kivételesen folyó évi június hó 27. 28. és 29-én tartatik meg. — Beregszász r. t. városban a f. évi június hó 21. és 23-ára eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi július hó 5-én és 6-án, a november hó 1. és 2-ára eső országos vásár pedig november 8. és 9-én tartatik meg. — A rézgálicz-nak a körmőczbányai pénzverő hivatalnál az egységára 100 kgronként 60 kor. 50 fill. — Keramit burkolási kanális és épi és i munkák végzésére a debreczeni dohánygyár pályázatot nyit. Határidő július 3. Építési munkák. A debreczeni kir. itélő tábla 1482 k. költséggel épületének tatarozási munkalataira pályázatot nyit. Határidő június 28. Építési és javítási munkák. A szolnoki dohánybeváho hivatal ajánlat útján biztosítja a nyár folyamán alatt teljesítendő s a szolnoki, tiszaroffi, jászkeri és jászberényi épületei nél teljesítendő különféle új és tatarozási kályhas, mázok, ács, asztalos, lakatos és bádogos munkára. Határidő július 10. A MÁV. igazgatósága pályázatot hirdet 1905. — 1906. évi savtalan repeceolaj szükségletére. Az ajánlatok július hó 13-áig adandók be. Részletes fe tetelekről a debreczeni kamara ad felvilágosítást. A szükségelt mennyiség összesen 117000 kgr. kenő és 11900 kgr. égő olaj. A pólai kikötő parancsnokság a tengerész csapatok ruházására 1906, 1907. és 1908. években szükségletű gyapot és gyapju czikkekre pályázatot hirdet. A mennyiség összesen közel 500.000 méter különböző pamat és gyapju szövet évente. Az ajánlatok 1905. aug. 16-áig adandók be a pólai kikötő parancsnoksághoz. Részletes értesítés a kamaránál szereshető.

— **Debreczeni ügyvéd képviselőjelöltsége.** Érdekes hírről értesültünk és hogy az a valóságnak meg felel: nem tartjuk kizártnak. Országosan ösmert az a botrány, mely a török-szentmiklósi ellenzéki kerületben történt. A megválasztott Kossuth-párti képviselőnek, dr. Somogyi Aladárnak, mivel nem volt a választói névjegyzékbe felvéve, tudvalevőleg lekellett a képviselőségről mondania; az új választás kitűzésekor, egy másik (szolnoki) fiskális lépett fel Kossuth párti programmal; a mit azonban olyan zokon vettek Somogyi Aladár és a választói, hogy az elvtársait a bemutatkozásakor kö- és tojás záporral fogadták; a miből botrányos verekedés keletkezett és hogy a központ további botrányának elejét vegye, mint haljuk, Tóth János országgyűlési képviselő, parlamenti háznapy ajánlatára dr. Ábrahám Dezső debreczeni tehetség-s Kossuthpárti fiatal ügyvédet fogja a török-szentmiklósiaknak ajánlani, amely esetben, tekintve az Ábrahám Dezső rokonszenves megjelenését és tulajdonságait, egyhangu megválasztását bizonyosnak mondják. Ez a választás két okból érdemel figyelmet, mert dr. Ábrahám tehetséges, tüzes függetlenségi ember, másrészt meg azért is, mert a híres Münnich Aurélnak meg — sógora . . .

— **Fényes esküvő** volt szerdán délelőtt Debreczenben. Sóváradi Ifj. Biró Géza cs. és kir. uradalmi tiszt tart. hadnagy vezette oltár elé Münch Jolán kisassonyt. A polgári esketést Oláh Imre anyakönyvvezető, az egyházit dr. Wolafka Nándor püspök végezte. Násznagyokként szerepeltek: Graszl Vilmos cs. és kir. uradalmi főtiszt és Roncsik Lajos főszamvevő. Esküvő után lakoma volt, a melynél Rác Károly zenekara látta el a zenekíséretet. A fiatal párnászutra ment.

— **Betiltották a sertésvásárt.** Mint hivatalos értesítést közöljük: Miután a VIII-ik körzet sertésvész miatt május 30-án zár alá vétetett, a sertésvásár a baromvásár-terre helyeztetett át. Most azonban az V-ik körzetben ts fellépett a sertésvész, így a baromvásártéren a sertés vásár a vész megszüntéig meg nem tartható. — Tudomására hozatik tehát a közönségnek, hogy a hatóság további intézkedéseig sem sertésvásár, sem heti malacvásár Debreczenben nincs. Debreczen, 1905. június 21. Mezőrendőr kapitány.

— **Az utozaseprők drágasági pótléka.** Az egyik laptársunk azt ujságotta, hogy a szegény és szerényesetlen 16 forint 80 krajczáros havifizetéses utzaseprőknek a drágasági pótlék megadását azért nem véleményezi az emberséges jog- és pénzügyi bizottság, mert már a fizetésüket emelték. Mint a szegény utzaseprők panaszoják, ez a h iradás nem felel meg a valóságnak; mert igaz hogy hét év óta kérelmezik a fizetés-emelést, de idáig nem kaptak — semmit. Igazi egyiptomi rejtély, hogy a mai drága

Szolyvai és Luhi Erzsébet

gyógyvizek elsőrangú szaktekintélyek szerint felülmúlják a krondorfi és giesshübli külföldi forrásokat. Sokkal olcsóbbak is. Feltűnő gyógyhatással alkalmazhatnak: köszvény, vese, hólyag, gyomor, torok, tüdő és gégebajok esetén. Elsőrangú élvezeti és borvizek. — Megrendelhetők az uradalmi forrás bérletességénél Szolyván (Bereg.) Kaphatók minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve

világban 16 forint 80 krajczár havi fizetésből hogy élhetnek meg egész családok? Ugy látszik, hogy az emberséges jog- és pénzügyi bizottság — fenti határozata után itálve — megoldotta ezt az egyiptomi rejtélyt! Zsindelyezni kéne a koponyájokat, de még a kőszivőket is.

— **Halálozások.** Lőrincz Lajos ev. ref. 2 é., Pikó Eszter ev. ref. 11 é., Kupferstein Herman izr. 66 é., Tóth Pál ev. ref. 20 hónapos, Miskolczi István ev. ref. 72 é., Fellegi Istvánné szül. Nagy Juliánna ev. ref. 59 é., özv. Komlósi Józsefné szül. Ménes Mária ev. ref. 63 é., Kurdics Margit ev. ref. 3 hónapos, özv. Berényi Andrásné Kocsis Mária ev. ref. 75 é., Szücs Gábor ev. ref. 10 hónapos.

— **A más nevére vásárolt.** Beállított szerdán délelőtt 11 órájában Bosznay J. és társa céghez egy alacsony, zömök termetű, piros-pozsgás, 20 év körüli leány és ott Jónás Sándorné számlájára 42 korona 48 fillér erejéig vásárlásokat tett. Később Jónásné is a boltba jött s itt ujságolták neki, hogy az árukat már a leány elvitte. Jónásné megütközött a dolgon s kijelentette, hogy ő Bosznay céghez senkit áruért nem küldött; így tehát kiderült, hogy furfangos csaló csapta be a céget. A cég az esetet bejelentette a rendőrségnek, amely a nyomozást megindította.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon jó ösmerőseinknek és barátainknak, kik szeretett boldogult férjem halála alkalmából részint becses jelenléttükkel, valamint résztvevő irataikkal mély fájdalommat enyhíteni törekedtek, ezúton mondok szíves köszönetet úgy a magam, mint családom nevében is özv. Károly Józsefné.

— **Meglopott szakácsnő.** Özv. Mézáros Bálintné a Piacz-utca 73. sz. a. szakácsnősködik. Gyűrűit és egyéb értékes dolgait a ládájában őrzi. Tegnap azonban kellemetlen meglepetés érte. Ugyanis észrevette, hogy a karikagyűrűje hiányzik. Bejelentette a rendőrségen, hogy kikre gyanakszik.

— **Megszökött cseléd.** Kohn Emánuel butorkereskedő Széchényi-utca 27. sz. a. lakásáról Gombos Julia cselédje megszökött. Nyomozzák.

— **Alföldi Károly** tánciskolájában, a nyári tanfolyam ez évben július hó 1-én kezdődik délután 6 órakor. Beiratkozni bármely időben lehet Péterfi u. 2. szám alatt. Bosztonra külön óra vehető.

— **Olosó áraink feltűnést keltenek.** Megérkeztek a legújabb divatos női kézitáskák, pénztárczák, szivar és cigaretta tárczák, zsebkések, ollók, hajszító vasak, hajcsatok, fésűk, szappanok, illatszerek, séta pálczák és esernyők a legolcsóbb árban Fisch Testvérek üzletében főtér.

Mi az ujság ?

Tüntetés a képviselőház előtt. Ma délelőtt az országház előtt gróf Tisza István megérkezése a házba nagy tüntetésre adott okot. Fél tizenegy óra fele járt az idő, mikor gróf Tisza István fogatán a ház elé hajtatott. A ház előtt összegyűlt óriási tömeg kezdetben nem ismerte fel, a mikor pedig felismerte, viharos Abczug! kiáltásba tört ki. A következő pillanatban előrerohant Képf Ferencz rendőrfelügyelő hatalmasan elkiáltja magát: „lovasrendőrök, előre!” A kiáltás nyomán a képviselők azzal szomszédos bekerített telekről előrerohan az ott

elbujtatott harmincz lovasrendőr s egyenesen belevágtatott a tömeg soraiba, úgy hogy néhány perc alatt sikerült az óriási tömeget a mellékutczákba szorítani.

Borzalmas szerencsétlenség. A fiumei Smith és Meynier-féle papírgyárban borzalmas katasztrófa történt az elmúlt éjjel. Szicsics József a gyár egyik munkása 11 óra táján hozzálátott a gép tisztításához. Miközben a két papírsimító hengert tisztogatta kezét elkapta a gyorsan forgó kerék és a két henger közé szorította. A szerencsétlen munkás egészen a karja tövéig szorult be a hengerek közé, amelyek a fejét elszakították a törzsétől. Társai már későre vették észre a borzasztó balesetet és mire a gépet megállították Szicsicset iszonyatosan megcsonkítva, mint holttestet emelheték ki a gép alkatrészei közül. A szerencsétlenül járt munkás a közeli Grobnikról való és 52 éves volt. Huláját a terszattói temetőbe vitték.

TÁVIRATOK.

A főrendiház is leszavazta Fejérváryékat.

Budapest, június 21. Ma délután 5 órakor a főrendek is gyűlést tartottak. Tárgya az új kormány bemutatkozása volt; mintegy 80 főrend jelent meg, azonkívül a képviselők karzatán Justh Gyula képviselőházi elnök több képviselő társával.

Gróf Csáky Albin elnökölt.

Báró Prónay Dezső kérdést intéz az elnökhöz, hogy több főrend kérésére miért nem hívta össze a rendkívüli gyűlést?

Gróf Csáky Albin nem látta szükségesnek; majd a királyi kézirat felolvasása után felhívja báró Nyáry háznagyot, hogy vezesse be az új kormányt.

Elöl Fejérváry lépkedett; de már nem olyan peczkesen, mint délelőtt. Utána jöttek a tettestársai, mindnyájok meghajoltak az elnöki emelvény előtt; majd Fejérváry tábornoszernagy szóról-szóra felolvasta a képviselőházban elbetűzgetett beszédét.

Gróf Dessewffy Aurél tudomásul veszi ugyan a királyi kéziratot; de javasolja, hogy szavazzanak bizalmatlanságot a Fejérváry kormányra.

Báró Podmaniczky Géza elfogadja a bizalmatlansági indítványt.

Hegedüs Sándor mentegezni igyekszik némileg az új kormányt, mégis elfogadja a bizalmatlansági indítványt.

Ezután elnök a vitát berekeszti és kérdést intéz a komoran elgondolkozott Fejérváryhoz, hogy akar-e válszolni? — Nem! Feleli Fejérváry, a ki annyira eltöprengett, hogy talán még azt sem tudta Habsburgia öreg bajnoka, hogy miről van szó.

Elnök szavazásra bocsátván a gróf Dessewffy Aurél bizalmatlansági indítványát 54-en mellette, 19-en ellene

szavaztak; így tehát még a főrendi házban is leszavazták a kakadu-kormányt.

A főrendek az elnapoló királyi kéziratot fagyos csöndben vették tudomásul.

A függetlenségi párt gyűlése.

Budapest, június 21. A függetlenségi párt ma délután 5 órakor nagy értekezletet tartott, a melyen Kossuth Ferencz elnökölt. Több előterjesztett javaslat közt elfogadták azt is, hogy a vezérőrbizottság a szünet alatt is permanenciában maradjon.

Elfogadták Bedőházy Jánosnak azon indítványát is, hogy a sajtó útján terjesszék a párt határozatait.

Délután a vezérőrbizottság is ülést tartott. Kimondták, hogy permanenciában maradnak és a képviselőket népgyűlések tartására hívják föl.

Mit csinálnak a kakaduk ?

Budapest, június 21. A bécsi kétfejű sas büzhödött fészkeből kikelt drága jó madarak, a kakaduk, a képviselőházi kitesékeltetésök illetőleg kiröpítettetésök után azonnal minisztertanácsot tartottak. Fejérváry főkakadu elnöklésével kimondták, hogy daczára a leszavaztatásuknak, eredeti programjoktól nem térnek el. Maradnak . . . Még formailag sem nyújtják be a lemondásokat . . . Micsoda bakancsbörből lehet ezeknek a kegyelmes uraknak az ábrázolhatjuk! a honi czipész ipar remekelhetne velök.

Az oroszok újabb kasztrófája.

London, június 21. A mandzsuriai orosz hadsereget újabb végleges katasztrófa fenyegeti. A japánok minden vonalon visszaverik őket, már két oldalról be is kerítették az oroszokat, a kikkel fél millió japán vitéz áll szemben.

Összeesküvés a czár ellen.

Berlin, június 21. Péterváron újabb nagy összeesküvésről rebesgetnek, a melynek a legmagasabb udvari körök a részesei. Az elégedetlen főurak megakarják Miklós czár trónjától fosztani és egy harcziásabb nagyherceget akarnak a helyére.

Egy okos király.

Koppenhága, június 21. Hihetetlen; de kerül még okos király is . . . Igaz hogy — Koppenhágában!

Oszkár svédkirály kijelentette, hogy bár tiltakozott az unió felbontása ellen mégis azt nem hajlandó erőszakkal fentartani a norvégokkal szemben; sőt kívánta, hogy különválva is boldoguljanak.

Mi előttünk szinte hihetetlen, hogy Koppenhágában ilyen okosbelátású a király.

Törvénykezés.

Ítélet a dorogi testvérgyilkos felett. Herom napi tárgya: után ma mondta ki a debreczeni esküdbíróság újabb

Molnár Mihály felett az ítéletet, aki ittas fővel Hajdudorogon szóváltás következtében agyonlőtte Antal nevű testvérét. A szegény tatárt teljesen megtörte ez a rettenetes vérgyilkosság és az esküdbíróság ítéletét, dr. Loógh Béla hajdudorogi jeles ügyvéd fenyves és sikeres védőbeszéde után, az este 9 órakor hirdette ki Szűcs Miklós törvényszéki elnök. Az ítélet onyhe a szerencsétlenre. Egy évi börtönre ítélték, amelybe a 10 napi vizspálati fogságot is betudták. Az ítéletben, a királyi ügyész is megnyugodván tehát jogerős.

A gyilkos vő. Ma kezdte meg az esküdtsek Papp László hajduhadházi gazdamber bűnügyének a tárgyalását is. Papp László a múlt év november havában a napasszonyát lötte agyon. A tárgyalást holnap folytatják.

Közgazdaság.

Házinyul tenyésztés. Szabados János nyiregyházi törvényszéki irnok a debreczeni kamarához még a múlt évben benyújtott előterjesztésében a házinyul tenyésztést, mint hasznos és kivált falusi népünknek keresetet nyújtó foglalkozást méltatta s ezen tudomás terjesztését kérte. A kamara e tárgyban felterjesztést intézett a miniszter urhoz, mire most a földmiv. lési miniszter ur a házinyul tenyésztést a földmives iskolánál bevezette s tenyész anyagul az óriás belga nyulat jelölte ki.

Nyiltter.

Szolyva Hársfalva gyógyfürdő
Magyar Gleichenberg.

(Bereg megyében.) Vasuti állomás

Gyógyeszközök: Hidegvizgyógyintézet, vasas- és égvényes savanyuviz és fürdők, sós és fenyő belégzési intézet, villany massage. Allandó fürdőorvos. Gyógyszertar. Kitünő ellátás és lakás. Mérsékelt árak. Idény májustól—októberig. Azujonnan épült „Erzsébet szálloda“ már a folyó évi fürdő idényben megnyílik.

Prospektussal és egyéb felvilágosítással szívesen szolgál

A fürdőigazgatóság.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Angol blous zephyrek.

Franczia batistok.

Mosó Grenadinok.

Székely férfi mosó szövetek

óriási raktára!

Angelotti mulató
Arany-Bikában.

Pénteken, Junius 23-án

MORENITTA

spanyol táncosnő

bucsu és jutalomestéye.

Mely alkalommal először lép fel

ALMÁRY

hires keleti énekesnő Athénből.

Férfi ing 1.20, redős 1.30.

Gallér 12 kr. Oroszlánjegyű 18 kr.

Szines kézelő 20 kr. Oroszlánjegyű 30.

Nyakkendők 20 krtól feljebb.

Női és férfikeztyük.

Szines és fekete napernyők.

Rendkívül olcsó árban

DOSZPOLY JÁNOS utódánál

Főtér, Tisza-palota.

Elsőrangú gyógyviz.

Kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Málnási Mária-forrás

természetes alkalikus sós savanyuviz.

JAVALLATOK: a torok, gége, legeső, heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stádiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos banalmainál, vérszegénységénél, köszvény és izomszűnál.

Kapható:

Kontsek Gézánál

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Hivatalok és magánfelek részére!

Ruggyanta és Réz bélyegző

számozógépeket, pecsétnyomó állandó festékpárna és izlées

nyomtatványokat

gyorsan, pontosan és olcsó árban készít

az Első debreczeni

Ruggyanta-bélyegző-gyár és nyomda

és nyomda

Simonffy-utca 5. szám.

Szárnyas állatokat

élve és leölve árusítok

kilója 70 kr.

tisztán kezelve.

Inyenc különlegességek kaphatók és megrendelhetők

Ozsváth Ferencz

(keresztény)

Széchenyi-utca 6. sz.

Boreladás.

A gróf Dégenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak

„Erzsébet“ szőlőtelepén

kitünő kétszer lehozott, tisztán kezelt

„Bzerjó“ bor hectonként 18 forintjával

„Kövidinka“ „ 17 „

kapható, vevő hordójába lehozva, Debreczenben „Erzsébet“ szőlőtelepen átveve. Telefon szám 159.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin

mely megőrzi a bőr (az arc- és kéz bőrnek) üdőségét, hamvasságát rózsaszinben játszó fehérségét. Megszünteti a kéz vörösséget, az eldurvult kirepedezett és szelkifújta arcot vagy kezét, a legrovidebb idő alatt fehérré s puhává tesz! Poudre alá is igen ajánlható

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer: páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan!

Egy üveg MOLLITERGIN ára: 1 kor.

Készítőhelye s főraktára:

MIHALOVITS J.

„Kigyó“ című gyógyszerárában. DEBRECZENBEN, a városházzal szemben.

Divatos napernyők

Jó mosó széles Delainek

30 és 40 kr.

Cosmanosi mosó áruk,

120 cm. széles sima Batistok,

Női ruhavásznak, Zephyrek

olcsó, szabott árakon kaphatók

Szabó Lajos fiai cégnél

DEBRECZEN, Rózsatér.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — **Vidéki tudakozásánál tessék válaszbélyeget csatolni.**

Megbízható kisüsti pálinkát felelettel valódiságáról Merkli Ferenczél kaphatunk Fűvészkert-u. 14. sz. Törköly 1.—, Eper 1.—, Seprő 1.—, Szilva 1.—, Baraczk 1.20 és 1.80, Malna szörp 1.—, 1 kg. törm. e-okoládé 90 kr. 1 üv. tokaji asszu 1.50, tokaji szomorodni 75 kr. 1 üv. kiváló finom Perzsgő 1.20, 1.50, 1.80, 2.— és 2.25 kr. 1 üv. finom Cognac 15 és 25 kr. 1 üv. Ezerjő 24 kr. Érmelléki 24 kr. Rizling 40 kr. Villányi-Siller 26 kr. Telefon 374.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai czukrászda, Jóna és Jóna drogueriájában.

Házak és szállók kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók Nagy Lajos irodájában Csapó u. 13. sz. Telefon 335. (Tiszt urak és földbirtokosok részére kényelmes házak, istállóval.)

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Kézimunkák, hozzávaló kellékek, **előnyomda**, harisnyák, keztük nagy választékban Benyáts Emil kézimunka üzletében Debreczen, Tiszapalota.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

(az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefonszám 168.

Elveszett. Hétfőn a zenede előszobájából tévedésből egy világos kék selyem napernyőt fehér fogantyúval valaki elvitte, kéretik a zenede házmesteréhez visszajuttatni.

F. J. nek levele van Arankától a kiadóban.

Fess, fiatal, szellemes leányrokonom részére keresek megfelelő férjet. Ajánlatok „Elegendő hozomány” czimen a kiadóba kéretnek.

Pinczér tanuló fölvetetik a „Korona” vendéglőbe.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42. Egy tanuló fölvetetik.

Tojot bármily nagy mennyiségben állandó napi megvételre keresek. Czím a kiadóban.

Németszarmazásu végzett tanárjelölt házi-tanítói állást keres mostanra és a következő iskolai évre. Ajánlatot kér A. B. alatt a kiadóhivatalba.

Hol vásároljunk szivarka hüvelyt? Merkli Ferencznel Fűvészkert-u. 14., mert ott van a világhírű „Progress” egészségi szivarka hüvely főraktára s csak ott kapható 100 db. valódi „Progress” egészségi szivarka hüvely 10 kr. „King” 8 kr. Ambre 12 kr. Rákóczy hüvely 14 kr. minden darab nikotin fogóval van ellátva. Telefon 374.

1000 négyögöles szőlőföld a Boldogfalva kertben eladó. Értekezhetni Homokkert II. járás 141. sz. alatt.

Nem gyári, hanem saját készítményű cipők legolcsóbban beszerezhetők Krausz Mór cipésznel Piacz-u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

2 drb befele nyíló ablak spalettáblával ellátva teljesen vasalva egészen új, olcsón eladó. Török Bálint-utca 24.

Korékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csakis Keszler A. nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Pormentesítő olaj, kitünő minőségű, gyorsan szárado, olcsóbb és jobb minden lakk-félénél. Kapható Darvas Miksa fűszer- és festék üzletében, Teleki és Deák Ferencz-utca sarkán. Telefon 294.

Egy udvari két szoba, konyha, fűskamra, továbbá külön egy udvari egy szobás lakás, végül egy üveggel fedett nagy szőlő, műhelynek vagy raktárnak mellék színekkel együtt aug. 1-re kiadó. Széchenyi-utca 27. sz. n. (Bejárat a Simonffy-utca felől is.) Értekezhetni az utcai lakásban.

Veszek pergetett mézet és tea vajat bármily mennyiségben utánvétellel vagy előre fizetve is. Csakis árral jelzett ajánlatokat kérek. Czímem a kiadóhivatalban.

Egy ügyes varróné azonnali alkalmazást nyerhet. Czím a kiadóban.

Leányok a nyomdában felvételeknek.

Makulatura felvágatlan olcsón kapható a kiadóban.

Ingyen csak az kapja az 1906-ik évi naptárunkat, ki legalább 1/2 év óta előfizetője lapunknak.

Üzleti könyvek félárban kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

A Málnási „Siculia”-

forrás vize artézi forrásból, nagy mélységből tör elő s így összetétele lében állandósággal és csiramentességgel bír. Rendkívül, mondhatni páratlanul gazdag natriumbicarbonat- és konyhasóban s így gyógyító hatása felülmúlja a hasonló összetételű, de oldatban szegényebb ásványvizeket. Főleg a torok, gége, légsző hurutjánál, bizonyos gyomorhajoknál jó tekintetbe Budapest, 1904. december 29.

Kapható

Komlóssy Lajos

ásványviz kereskedésében.

Dr. Kétly Károly,

egyetemi ny. r. tanár, m. kir. udvari tanácsos, az orsz. orvos szövetség elnöke stb. stb.

Konyári Sóstó fürdő

megnyit április hó 30-án.

Gyógyítja a körvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszut, csontvelőlob, összezsugorodott ízület stb mindennemű köszvényes, csuzos bántalmakat, bármiféle bőrbajokat, továbbá sápkór, máj, lép, vese és belső daganatokat, különösen női és férfi bajokra legkitünőbb hatásu.

Fürdő orvos: **Dr. Mórincz Ernő** pocsaji tb. járás orvos.

Kifogástalan tiszta fürdők, jól berendezett lakások, jó vendéglő (kitünő ételek és tisztán kezelt italok személyes felügyelettel) és a mi fő, mélyen leszállított árak mellett rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasúti állomás: **Hosszupályi**, Debreczen—N. Létai vonalon. Posta és távirat állomás helyben. Minden vonat érkezésénél kocsik állanak rendelkezésre.

Tisztelettel

FRANK ZSIGMOND
a Konyári Sóstó fürdő kezelője.

Kitünő érmelléki vegyes asztali bor
zamatos, finom ízű
1 liter 32 kr.
Szegszárdi veres
1 liter 40 kr.
Kossuth-utca 7.
ontsek Gézánál.

Csuz, köszvény, rheuma

ellen orvosilag kipróbált legbiztosabb katasu külszer az

„EZEREUM”

melyről ezrek és ezrek így nyilatkoznak:

Hálás köszönettel ismerem el, hogy az „Ezereum” csuzos bajomban rajtam rövid idő alatt segített, ugyanazért ezen gyógyszer használatát minden csuzos bajban szenvedőnek jó lélekkel ajánlom. Miskolc, 1903. november hó 14-én

KUN BÉTALAN ev. ref. püspök.

Főraktár: Debreczen részére Mihalovits Jenő ur gyógyszerárában. Egy nagy üveg utasítással 2 korona.

Olcsó tüzelő forgács.

Horváth János fatelepén a vasúti nagyhid mellett, a gázgyár szomszédságában

2 ürméter tölgy forgács,

míg a nagy készlet tart. korlátlan mennyiségben

6 koronájával kapható.